

ความรู้และทักษะการปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่บัญชีและการเงิน
มหาวิทยาลัยราชภัฏ กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Knowledge and skills of accounting and financial officers'

Rajabhat University in Northeastern

หทัยกาญจน์ ทองศรีสุข*

Hathaikan Tongsrisk*

Received : March 2, 2020 Revised : June 1, 2020 Accepted : June 4, 2020

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความรู้และทักษะการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่บัญชีและการเงิน มหาวิทยาลัยราชภัฏ กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเจ้าหน้าที่บัญชีและการเงิน มหาวิทยาลัยราชภัฏ กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 101 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมเจ้าหน้าที่บัญชีและการเงินมีความรู้อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความรู้ด้านภาษีอากร ด้านการตรวจสอบบัญชี ด้านการบัญชีการเงิน อยู่ในระดับดี มีความรู้ด้านบัญชีบริหาร อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนทักษะการปฏิบัติงาน พบว่า มีทักษะการปฏิบัติงานทุกด้าน อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : ความรู้ ทักษะการปฏิบัติงาน เจ้าหน้าที่บัญชีและการเงิน

* อาจารย์ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

* Lecturer, Faculty of Business Administration, Chaiyaphum Rajabhat University

Abstract

The purpose of this research was to study level of knowledge and skills of accounting and financial officers' Rajabhat University Northeastern. A questionnaire was constructed to collect data from 101 accounting and financial officers' Rajabhat University Northeastern. Statistics used in data analysis were percentage, mean and standard deviation. The results showed that the knowledge of accounting and financial officers were at a high level of overall. When consider each item found that tax knowledge, audit knowledge, financial accounting knowledge were at a high level, and managerial accounting knowledge were at a middle level. Furthermore, operational skills in all areas at a high level.

Keywords : Knowledge Skills Accounting and Finance Officer

1. บทนำ

การดำเนินธุรกิจให้ประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพนั้นต้องอาศัยข้อมูลที่สะท้อนถึงสภาพความเป็นจริงของการดำเนินธุรกิจ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจและการบริหารงานสำหรับการดำเนินธุรกิจ ซึ่งข้อมูลที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจนั้นส่วนใหญ่มักมาจากข้อมูลทางบัญชี (วันวิสาข์ เดชภูมิ, 2556) จากความสำคัญข้างต้น ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีและการเงินจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการจัดทำและนำเสนอข้อมูลทางบัญชีและรายงานทางการเงินให้กับผู้บริหารและผู้มีส่วนได้เสีย ที่จำเป็นต้องมีความรู้และประสบการณ์ในการจัดทำบัญชีและนำเสนอทางการเงินอย่างเพียงพอและได้รับความเชื่อถือ ความไว้วางใจ จากบุคคลที่เกี่ยวข้อง (สุภาพร แจ่มศรี, 2554) สภาวิชาชีพบัญชีจึงกำหนดให้ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีจะต้องมีความรู้ด้านบัญชี ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ฉบับที่ 2 (IES2) เรื่อง การพัฒนาทางวิชาชีพพระยะเริ่มแรก – ความรู้ ความสามารถเชิงเทคนิค โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดความรู้ความสามารถเชิงเทคนิค ที่ผู้มุ่งมั่นประกอบวิชาชีพบัญชีจำเป็นต้องพัฒนาและแสดงให้เห็นก่อนที่จะสิ้นสุดการพัฒนาทางวิชาชีพพระยะเริ่มแรก ประกอบด้วย ความรู้ด้านการบัญชีการเงิน การบัญชีบริหาร การเงินและการบริหารการเงิน การภาษีอากร การสอบบัญชีและการให้ความเชื่อมั่น การกำกับดูแลการบริหารความเสี่ยง และการควบคุมภายใน กฎหมายและข้อบังคับทางธุรกิจ เทคโนโลยีสารสนเทศ สภาพแวดล้อมทางธุรกิจและองค์กร เศรษฐศาสตร์ และกลยุทธ์ธุรกิจและการจัดการ (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2557)

นอกจากนี้ นักบัญชีจะต้องมีทักษะการปฏิบัติงานด้านบัญชี ซึ่งเป็นกระบวนการนำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติงานจนเกิดความเชี่ยวชาญ ทักษะการปฏิบัติงานจึงปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อคุณภาพของรายงานทาง การเงิน หากพิจารณาตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 3 (IES3) เรื่อง ทักษะวิชาชีพ เป็นกรอบในการกำหนดทักษะที่นักบัญชีควรมี ประกอบด้วยทักษะ 5 ด้านคือ ทักษะด้านปัญญา ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ทักษะด้านการจัดการบุคคล และทักษะด้านการจัดองค์กร (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2557) ความรู้ความสามารถเหล่านี้เป็นเครื่องบ่งชี้ถึงสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะข้อมูลรายงานทางการเงิน ที่ถือเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เจ้าหน้าที่บัญชีและการเงินสามารถประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ส่งผลต่อความสำเร็จขององค์กร หากองค์กรปราศจากบุคคลที่มีความรู้ความสามารถแล้ว การที่พัฒนาองค์กรให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายคงเป็นไปได้ยาก

มหาวิทยาลัยราชภัฏ เป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ถึงแม้จะเป็นองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไร แต่มีการรับจ่ายเงินงบประมาณจากภาครัฐ รวมถึงเงินรายได้ที่มหาวิทยาลัยจัดหาเอง จึงมีหน้าที่จัดทำบัญชีรับจ่าย และรายงานผลการดำเนินงานต่อกรมบัญชีกลาง หรือสำนักงานคลังจังหวัดแล้วแต่กรณี โดยการปฏิบัติงานดังกล่าว ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบจะต้องปฏิบัติงานภายใต้ ระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การปฏิบัติงาน ถูกต้อง ครบถ้วน มีความน่าเชื่อถือ ทันเวลาและเกิดความคุ้มค่าสูงสุด โดยทั่วไปจะดำเนินงานผ่านงานกองคลังของมหาวิทยาลัย โดยมักแบ่งผู้ปฏิบัติงานออกเป็น 2 ส่วน คือเจ้าหน้าที่การเงิน มีหน้าที่ในการบริหารจัดการด้านการรับเงิน-การเบิกจ่ายเงินจากงบประมาณแผ่นดินและเงินงบประมาณจากรายได้ของมหาวิทยาลัย รวมถึงการควบคุมดูแลทรัพย์สิน ตลอดจนการดำเนินการลงทุนหาผลประโยชน์ตามมติกรรมการพิจารณา รายได้จากเงินลงทุนของมหาวิทยาลัย และแบ่งเป็นเจ้าหน้าที่บัญชี มีหน้าที่ตรวจสอบหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับธุรกรรมทางการเงิน พร้อมทั้งบันทึกบัญชี ปิดบัญชีและจัดทำรายงานการเงินประจำปี ประจําปี ส่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน พร้อมทั้งวิเคราะห์สถานะการเงินของมหาวิทยาลัยเสนอต่อผู้บริหารและสภามหาวิทยาลัยทราบเพื่อนำข้อมูลทางบัญชีและการเงินไปใช้ในการวางแผน การตัดสินใจ ในการบริหารจัดการให้เกิดประโยชน์สูงสุด (กองคลังและพัสดุ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ, 2562) ด้วยเหตุนี้ ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีและการเงินจึงมีความสำคัญอย่างมากต่อองค์กร

อย่างไรก็ตามจากการทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านมาพบว่าเจ้าหน้าที่บัญชีบางหน่วยงานยังขาดความรู้ ความเข้าใจในการบันทึกบัญชี เช่น การบันทึกบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง ส่งผลให้ไม่สามารถจัดทำรายงานทางการเงินแล้วเสร็จตามกำหนดเวลาตามระเบียบที่กำหนดได้ (ลัดดา คำเสมอ, 2554) อีกทั้งยังพบว่าเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษาเอกชนยังขาดความรู้ ความเข้าใจและขาดประสบการณ์ในด้านการเงินและการบัญชี ซึ่งเกิดจากการไม่ได้รับการอบรมหรือการนิเทศจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (บุญเพิ่ม สุริยมณฑล, 2553) รวมถึงเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีของภาครัฐยังขาดความรู้และต้องการได้รับการพัฒนาเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงิน (ไพโรจน์ ทัพพหน้า, 2551) ซึ่งสอดคล้องกับสภาพปัญหาการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่บัญชีและการเงินของมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ จากรายงานการตรวจสอบงบการเงินของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ประจำปี 2561พบว่า การบันทึกบัญชีและการปรับปรุงบัญชียังไม่ถูกต้อง (งานการเงินและบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ, 2562)

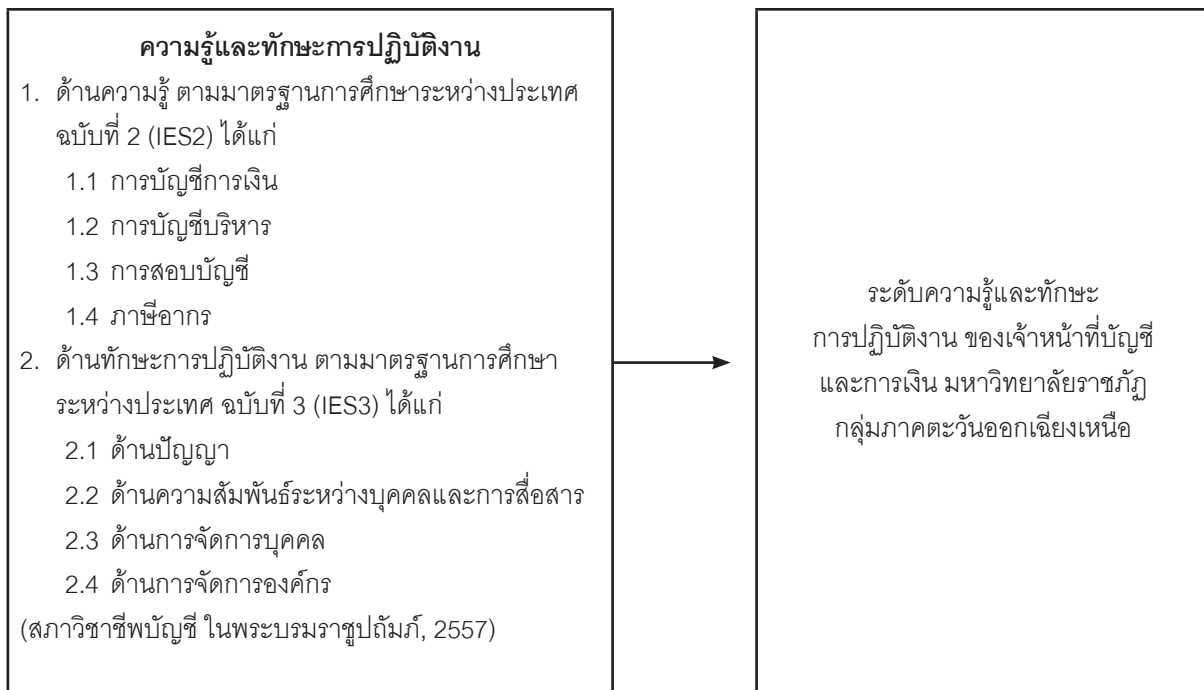
จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น หากไม่ได้รับการแก้ไขอาจส่งผลกระทบต่อความสำเร็จขององค์กร ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาระดับความรู้และทักษะการปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่บัญชีและการเงิน มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อเป็นตัวแทนของเจ้าหน้าที่บัญชีและการเงินที่ปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษา หรือหน่วยงานบัญชีของภาครัฐ ที่มีลักษณะการปฏิบัติงานคล้ายคลึงกัน โดยการศึกษาในครั้งนี้มุ่งเน้นวัดระดับความรู้และทักษะการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่บัญชีและการเงิน โดยใช้มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศฉบับที่ 2 (IES2) และฉบับที่ 3 (IES3) เป็นกรอบชี้วัดความรู้และทักษะการปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่บัญชีและการเงิน เนื่องจากมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศได้ผ่านการวิจัยความต้องการของผู้มีส่วนได้เสีย ซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับประโยชน์หรือผลกระทบทางตรงจากการประกอบธุรกิจ ได้แก่ มหาวิทยาลัย ผู้ว่าจ้าง พนักงาน คู่ค้า และประชาชนทั่วไป เป็นต้น นอกจากนี้ สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ยังเป็นสมาชิกของ IFAC (IFAC, 2010) จึงเชื่อมั่นได้ว่าแนวคิดดังกล่าวสามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาความรู้และทักษะการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่บัญชีและการเงิน มหาวิทยาลัยราชภัฏ กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หน่วยงานภาครัฐ รวมถึงเป็นข้อมูลให้สถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน นำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรด้านบัญชีและการเงิน เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาและผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีและการเงินมีความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสมและพร้อมจะเป็นผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

2. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสมมุติฐานของการวิจัย

ในการวิจัยความรู้และทักษะการปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่บัญชีและการเงิน มหาวิทยาลัยราชภัฏ กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

รูปภาพประกอบที่ 1

โมเดลการวิจัยความรู้และทักษะการปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่บัญชีและการเงิน
มหาวิทยาลัยราชภัฏ กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2.1 ด้านความรู้

ความรู้ หมายถึง ความรู้ที่นำไปใช้ในการปฏิบัติงานด้านบัญชีและการเงิน ครอบคลุมถึงการจัดทำบัญชี และการเงิน ตามระเบียบข้อบังคับของกรมบัญชีกลาง หลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

2.1.1 การบัญชีการเงิน หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับหลักการปฏิบัติด้านการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน จากงบประมาณแผ่นดิน และเงินนอกงบประมาณ (เงินรายได้) รวมถึงองค์ประกอบของรายงานทางการเงิน

2.1.2 การบัญชีบริหาร หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับการนำข้อมูลทางบัญชีการเงินและบัญชีอื่น มาวิเคราะห์และแปลความหมาย เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารและผู้ใช้ข้อมูลทางการเงินนำไปใช้วางแผนและ การตัดสินใจในการดำเนินงาน

2.1.3 การสอบบัญชี หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับวิธีการตรวจสอบทางการเงิน การบันทึกบัญชีตามหลัก การบัญชีที่รับรองทั่วไป การตรวจสอบสมุดบัญชีและเอกสารทางการเงิน การตรวจสอบการปฏิบัติงานตามระเบียบ ข้อบังคับกำหนด

2.1.4 การภาษีอากร หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ทางภาษีอากร การคำนวณภาษีอากร การนำส่งภาษี รวมถึงบทลงโทษทางภาษี

2.2 ด้านทักษะการปฏิบัติงาน

ทักษะการปฏิบัติงาน หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่บัญชีและการเงิน ประกอบด้วย ทักษะ 4 ด้าน คือ

2.2.1 ทักษะด้านปัญญา หมายถึง หมายถึง ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการตัดสินใจ และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2.2 ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร หมายถึง ความสามารถในการทำงานเป็นทีม สามารถนำเสนอ อภิปราย และรายงานผลการดำเนินงานได้อย่างถูกต้อง ทั้งการพูดและการเขียน สามารถโน้มน้าวผู้อื่นเพื่อให้เกิดการสนับสนุนและการปฏิบัติงานร่วมกันได้

2.2.3 ทักษะด้านการจัดการบุคคล หมายถึง ความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง มีความกระตือรือร้นในการทำงาน สามารถจัดลำดับความสำคัญวางแผนการทำงานให้แล้วเสร็จภายใต้การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงความสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้

2.2.4 ทักษะด้านการจัดการองค์กร หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้แล้วเสร็จภายในกำหนด สามารถตรวจทานงานและประเมินผลงานของตนเองและผู้อื่นได้ มีความเป็นผู้นำ สามารถสร้างแรงจูงใจและพัฒนาผู้อื่นได้ รวมถึงสามารถนำเครื่องมือและเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงาน

จากกรอบแนวคิดข้างต้น ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านมาเกี่ยวกับความรู้และทักษะการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีและการเงินในสถาบันการศึกษาและหน่วยงานภาครัฐ พบว่า ผู้ปฏิบัติงานการเงินและการบัญชี ในมหาวิทยาลัยรามคำแหง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนวิธีการบันทึกบัญชีจากเกณฑ์เงินสดเป็นเกณฑ์คงค้าง อยู่ในระดับปานกลาง (วัชรวิทย์, 2551) สอดคล้องกับการศึกษาของสุนทรี ศรีไทย (2552) พบว่า บุคลากรส่วนการคลัง สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง มีความต้องการพัฒนาความรู้ด้านการบันทึกบัญชีอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ อรรถพร ภาสุระอารีย์ (2553) ได้ศึกษาความต้องการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพบัญชีของพนักงานบัญชีที่ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า พนักงานบัญชีมีความต้องการพัฒนาทักษะทางปัญญาสูงที่สุด ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่าเจ้าหน้าที่บัญชีและการเงินของภาครัฐยังประสบปัญหาและต้องการพัฒนาความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานเพิ่มมากขึ้น การวัดระดับความรู้และทักษะการปฏิบัติงานจึงเป็นเรื่องสำคัญที่หน่วยงานควรให้ความสำคัญ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาความรู้และทักษะการปฏิบัติงานให้ตรงกับสภาพปัญหาและความต้องการก่อนกำหนดนโยบายหรือแผนพัฒนาบุคลากร เพื่อให้เกิดประโยชน์และใช้งบประมาณให้เกิดความคุ้มค่าสูงสุด

3. วิธีการดำเนินการวิจัย

3.1 กระบวนการและวิธีการเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ประชากรกลุ่มตัวอย่าง (Population) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เจ้าหน้าที่บัญชีและการเงินของมหาวิทยาลัยราชภัฏ กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 11 แห่ง รวม 131 คน โดยใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง มีผู้ตอบแบบสอบถามกลับมาสมบูรณ์สามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้จำนวน 101 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 77.69 ของจำนวนประชากร ซึ่งสอดคล้องกับ Aaker, Kumar และ Day (2005) ได้เสนอว่าการส่งแบบสอบถามต้องมีอัตราการตอบกลับอย่างน้อยร้อยละ 20 จึงจะถือว่ายอมรับได้

3.2 คุณภาพของเครื่องมือวัด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีลักษณะเป็นแบบสอบถามเพื่อวัดความรู้และทักษะการปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่บัญชีและการเงิน มหาวิทยาลัยราชภัฏ กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สาขาที่สำเร็จการศึกษา ตำแหน่งงาน ประสบการณ์ทำงาน และแหล่งที่ได้รับความรู้ด้านบัญชีและการเงิน

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามวัดความรู้ ได้นำมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ฉบับที่ 2 (IES2) เป็นเกณฑ์ กำหนดด้านความรู้ที่ต้องการวัด จำนวน 4 ด้าน ประกอบด้วย ความรู้ด้านการบัญชีการเงิน การบัญชีบริหาร การสอบบัญชี และการภาษีอากร จากนั้นกำหนดข้อคำถามด้านละ 10 ข้อ รวมทั้งสิ้น 40 ข้อ โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากคู่มือเตรียมสอบ ก.พ. (คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน) ตำแหน่ง นักบัญชี การเงิน และตรวจสอบภายในมาเป็นแนวทางในการกำหนดข้อคำถาม (สิงห์ทอง บัวชุม และจันทน์ บัวชุม, 2561) ซึ่งลักษณะข้อคำถามเป็นแบบปลายเปิด กำหนดคำตอบให้เลือก 2 คำตอบ คือ “ใช่” หรือ “ไม่ใช่” โดยกำหนดให้คำตอบที่ถูก มีค่าคะแนนเท่ากับ 1 คะแนน ส่วนคำตอบที่ผิด มีค่าคะแนนเท่ากับ 0 คะแนน จากนั้นนำผลรวมของคะแนนที่ตอบถูกในแต่ละข้อหาค่าเฉลี่ย ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งเกณฑ์ระดับความรู้ออกเป็น 5 ระดับ โดยใช้คะแนนเฉลี่ยตัดตามช่วงพิสัย (กัญญา สันทรตศิริกุล, 2558) ได้ดังนี้

0.81-1.00	หมายถึง	มีความรู้ในระดับดีมาก
0.61-0.80	หมายถึง	มีความรู้ในระดับดี
0.41-0.60	หมายถึง	มีความรู้ในระดับปานกลาง
0.21-0.40	หมายถึง	มีความรู้ในระดับพอใช้
0.00-0.20	หมายถึง	มีความรู้ในระดับอ่อน

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามวัดทักษะการปฏิบัติงาน โดยใช้มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 3 (IES3) เป็นเกณฑ์กำหนดข้อคำถามเพื่อวัดทักษะการปฏิบัติงานของแต่ละบุคคล ประกอบด้วย ทักษะด้านปัญญา ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ทักษะด้านการจัดการบุคคล และทักษะด้านการจัดการองค์กร มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีการของลิเคิร์ท (Likert Method) ซึ่งกำหนดระดับของคะแนน คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบได้อย่างเสรี ถึงด้านความรู้และทักษะการปฏิบัติงานที่ต้องการเพิ่มเติม สภาพปัญหา และแนวทางแก้ไขปัญหานั้น นำเสนอแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และประสบการณ์ทำงานด้านบัญชีและการเงิน มากกว่า 10 ปี จำนวน 3 ท่าน คือ ดร.รัชมีเพ็ญ นาครินทร์ ดร.วาสนา คำไทย อาจารย์ประจำสาขาวิชาการเงิน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ และนางสาวสุภาพร จงจอหอ หัวหน้าฝ่ายบัญชีและการเงิน มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ เพื่อตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยพิจารณาความตรงของเนื้อหา (Content Validity) ระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาที่ต้องการวัดความรู้และทักษะการปฏิบัติงาน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง

0.67 – 1.00 ซึ่งสอดคล้องกับ สุมิล ว่องวานิช (2555) ได้นำเสนอว่าค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป อยู่ในเกณฑ์ที่มีคุณภาพสามารถนำเครื่องมือไปใช้ในการวิจัยได้

การเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. **ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)** เก็บจากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ จำนวน 131 ฉบับ และได้รับตอบกลับจำนวน 101 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 77.10 จากนั้นตรวจสอบความสมบูรณ์และความครบถ้วนของแบบสอบถามก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

2. **ข้อมูลทุติภูมิ (Secondary Data)** เก็บข้อมูลจากวารสาร สิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ เอกสารทางวิชาการ งานวิจัยและเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.3 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ แบ่งได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) คือ ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)
2. ระดับความรู้และทักษะการปฏิบัติงาน ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. ข้อมูลข้อเสนอแนะอื่น ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาสรุปรวมเป็นประเด็นหลักที่สำคัญ และนำเสนอในรูปของพรรณนาโวหาร

4. ผลลัพธ์การวิจัยและอภิปรายผล

จากการศึกษาความรู้และทักษะการปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่บัญชีและการเงิน มหาวิทยาลัยราชภัฏ กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัย แสดงได้ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไป

ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 92.08 มีอายุระหว่าง 31-41 ปี คิดเป็น ร้อยละ 49.50 สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 80.20 สำเร็จการศึกษาในสาขาบัญชี คิดเป็นร้อยละ 60.40 มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.60 และแหล่งที่ได้รับความรู้มากที่สุด คือ การเข้ารับการอบรมจากหน่วยงานต้นสังกัด คิดเป็นร้อยละ 21.15

4.2 ด้านความรู้

ผลการศึกษาระดับความรู้ ของเจ้าหน้าที่บัญชีและการเงิน มหาวิทยาลัยราชภัฏ กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แสดงได้ดังนี้

ตาราง 1 ระดับความรู้โดยรวมและเป็นรายด้าน

ด้านความรู้	($\bar{x}$)	S.D.	ระดับความรู้
การบัญชีการเงิน	0.62	0.12	ดี
การบัญชีบริหาร	0.55	0.14	ปานกลาง
การสอบบัญชี	0.64	0.13	ดี
การภาษีอากร	0.65	0.17	ดี
รวม	0.61	0.10	ดี

จากตาราง 1 พบว่า เจ้าหน้าที่บัญชีและการเงิน มหาวิทยาลัยราชภัฏ กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในภาพรวมมีความรู้ที่อยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 0.61$) เมื่อพิจารณาความรู้เป็นรายด้าน พบว่า เจ้าหน้าที่บัญชีและการเงิน มีความรู้ด้านภาษีอากรมากที่สุด ($\bar{x} = 0.65$) โดยมีความรู้ที่อยู่ในระดับดี รองลงมาคือ ด้านการสอบบัญชี ($\bar{x} = 0.64$) มีความรู้ที่อยู่ในระดับดี ด้านการบัญชีการเงิน ($\bar{x} = 0.62$) มีความรู้ที่อยู่ในระดับดี และด้านบัญชีบริหาร ($\bar{x} = 0.55$) มีความรู้ที่อยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าเจ้าหน้าที่บัญชีและการเงิน ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความรู้ด้านการภาษีอากร ด้านการสอบบัญชี และด้านการบัญชีการเงิน อยู่ในระดับดี ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากการภาษีอากรและบัญชีการเงิน เป็นรายงานทางการเงินที่ต้องปฏิบัติตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป ประมวลรัษฎากร ระเบียบกรมบัญชีกลาง รวมถึงข้อบังคับอื่น ๆ ที่กำหนดให้ปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด หากไม่ปฏิบัติตามอาจมีความผิดตามกฎหมายทำให้เจ้าหน้าที่บัญชีและการเงินให้ความสำคัญและศึกษาหาความรู้อย่างสม่ำเสมอจนเกิดความรู้ความเข้าใจได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังพบว่าเจ้าหน้าที่บัญชีและการเงินมีความรู้ด้านการสอบบัญชี อยู่ในระดับดีเช่นกัน อาจเนื่องจกามหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นหน่วยงานของรัฐ ใช้จ่ายเงินประมาณแผ่นดิน ซึ่งต้องได้รับการตรวจสอบจากหน่วยงานกำกับดูแล เช่น กรมบัญชีกลาง สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน เป็นต้น จึงต้องเตรียมความพร้อมเพื่อรับการตรวจสอบอยู่ตลอดเวลาทำให้เจ้าหน้าที่บัญชีและการเงินมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ วิธีการตรวจสอบบัญชีได้เป็นอย่างดี

ส่วนความรู้ด้านบัญชีบริหาร การวิจัย พบว่า เจ้าหน้าที่บัญชีและการเงินมีความรู้ที่อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นด้านที่มีความรู้ที่น้อยที่สุด ที่เป็นเช่นนี้ อาจเนื่องจากการบัญชีบริหาร คือการนำข้อมูลทางบัญชีการเงินและบัญชีอื่น ๆ มาทำการวิเคราะห์และแปลความหมาย โดยมุ่งเน้นรายงานข้อมูลต่อผู้บริหารเพื่อใช้ในการวางแผนและการตัดสินใจที่ส่งผลต่ออนาคต ดังนั้น เพื่อให้ได้ข้อมูลทางการเงินที่ถูกต้องสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ เจ้าหน้าที่บัญชีและการเงินนอกจากจะต้องมีความรู้ด้านทฤษฎีและหลักการบัญชีที่เพียงพอแล้ว จะต้องมีความรอบรู้และทักษะด้านอื่น ๆ ที่หลากหลาย เช่น มีทักษะด้านคำนวณ การคิดวิเคราะห์ ด้านเศรษฐศาสตร์ รวมถึงความรู้เกี่ยวกับสถิติเบื้องต้น จึงจะสามารถวิเคราะห์และแปลความหมายให้ผู้ใช้อข้อมูลทางการเงินเข้าใจได้ สอดคล้องกับการวิจัยของ กรณิศา ดิษฐ์เสถียร (2562) พบว่า ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีบริหาร ควรมีความรู้ด้านการวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหาคือช่วยเพิ่มความน่าเชื่อถือในข้อมูลและผลงานที่ได้มาจากนักบัญชี ทำให้ผู้มีส่วนได้เสียสามารถมั่นใจว่าการตัดสินใจของผู้บริหารมาจากข้อมูลที่มีคุณภาพและถูกต้อง ดังนั้น มหาวิทยาลัยราชภัฏ กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ควรส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่บัญชีและการเงินได้รับการพัฒนาความรู้ในด้านต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4.3 ด้านทักษะการปฏิบัติงาน

ผลการศึกษาระดับทักษะการปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่บัญชีและการเงิน มหาวิทยาลัยราชภัฏ กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แสดงได้ดังนี้

ตาราง 2 ระดับทักษะการปฏิบัติงานโดยรวมและเป็นรายด้าน

ด้านทักษะการปฏิบัติงาน	($\bar{x}$)	S.D.	ระดับทักษะ
ด้านปัญญา	4.10	0.66	มาก
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร	3.88	0.66	มาก
ด้านการจัดการบุคคล	4.11	0.60	มาก
ด้านการจัดการองค์กร	3.98	0.62	มาก
รวม	4.02	0.58	มาก

* $\bar{x} = 3.51 - 4.50$ หมายถึง มีทักษะการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก

จากตาราง 2 พบว่า ผลการศึกษาระดับทักษะการปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่บัญชีและการเงิน มหาวิทยาลัยราชภัฏ กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือในภาพรวม พบว่ามีทักษะการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.02$) เมื่อพิจารณาทักษะการปฏิบัติงานเป็นรายด้าน พบว่า เจ้าหน้าที่บัญชีและการเงินมีทักษะการปฏิบัติงานทุกด้าน อยู่ในระดับมาก โดยมีทักษะด้านการจัดการบุคคลมากที่สุด ($\bar{x} = 4.11$) รองลงมาคือ ทักษะด้านปัญญา ($\bar{x} = 4.10$) ทักษะด้านการจัดการองค์กร ($\bar{x} = 3.98$) และทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ($\bar{x} = 3.88$) ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องจากเจ้าหน้าที่บัญชีและการเงินส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาด้านบัญชี และสาขาการเงินโดยตรง อีกทั้งมีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 10 ปี จึงมีความชำนาญในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี เมื่อพิจารณาทักษะการปฏิบัติงานเป็นรายด้าน สามารถอธิบายผล ได้ดังนี้

ทักษะด้านปัญญา พบว่า เจ้าหน้าที่บัญชีและการเงินมีทักษะด้านปัญญาอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าเจ้าหน้าที่บัญชีและการเงิน มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถตัดสินใจ และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สังวาลย์ ยมเกิด (2552) ที่ศึกษาเรื่องทักษะทางวิชาชีพของพนักงานบัญชีการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง พบว่าพนักงานมีทักษะทางปัญญาสูงที่สุด คือ สามารถนำหลักการบัญชีมาใช้ในการจัดทำรายงานการเงินของหน่วยงานได้

ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร พบว่า เจ้าหน้าที่บัญชีและการเงินมีทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสารอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าเจ้าหน้าที่บัญชีและการเงินมีความสามารถในการทำงานเป็นทีม สามารถนำเสนอ อภิปราย และรายงานได้อย่างถูกต้อง ทั้งการพูดและการเขียน สามารถโน้มน้าวผู้อื่นเพื่อให้สนับสนุนและปฏิบัติงานร่วมกันได้ ซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญเนื่องจากการจัดทำบัญชีและการเงินต้องอาศัยข้อมูลจากหน่วยงานต่าง ๆ การสื่อสารจึงเป็นเรื่องสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรีโยทัย และสุภัทธร ทวีจันทร์ (2560) พบว่า ทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสารมีความสัมพันธ์สูงกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

ทักษะด้านการจัดการบุคคล พบว่า เจ้าหน้าที่บัญชีและการเงินมีทักษะด้านการจัดการบุคคล อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าเจ้าหน้าที่บัญชีและการเงินมีความสามารถแสวงหาความรู้และพัฒนาตนเองได้เป็นอย่างดี มีความกระตือรือร้นในการทำงาน สามารถจัดลำดับความสำคัญ วางแผนการทำงานให้แล้วเสร็จภายใต้การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัยของปิติกุมิ เบญจโอฬาร (2553) ได้ศึกษาคูณสมบัติของนักบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน พบว่านักบัญชีมีด้านทักษะด้านการจัดการบุคคล อยู่ในระดับมาก คือ มีความสามารถเลือกใช้และบริหารทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้

ทักษะด้านการจัดการองค์กร พบว่า เจ้าหน้าที่บัญชีและการเงินมีทักษะด้านการจัดการองค์กร อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าเจ้าหน้าที่บัญชีและการเงินมีความสามารถในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้แล้วเสร็จภายในกำหนด สามารถตรวจทานงานและประเมินผลงานของตนเองและผู้อื่นได้ มีความเป็นผู้นำสามารถสร้างแรงจูงใจและพัฒนาผู้อื่นได้ดี รวมถึงสามารถนำเครื่องมือและเทคโนโลยีมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงาน สอดคล้องกับ เพ็ญธิดา พงษ์ธานี (2557) ที่ได้ระบุว่า ทักษะด้านการจัดการ หมายถึง กระบวนการในการทำงานให้สำเร็จ ประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติงาน การประเมินผลงาน และการสรุปผลงาน โดยเลือกใช้วิธีการแก้ปัญหาที่เหมาะสมและปรับตัวให้เหมาะสมกับสถานการณ์

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการพัฒนาความรู้ เกี่ยวกับระเบียบ ข้อบังคับ แนวปฏิบัติงานที่เป็นปัจจุบัน การควบคุมภายใน ความรู้ด้านเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ และโปรแกรม ใช้งานต่าง ๆ รวมถึงความรู้ด้านภาษาอังกฤษ ส่วนทักษะการปฏิบัติงานอื่นที่เจ้าหน้าที่บัญชีและการเงินควรมี ได้แก่ การปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด การสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ ส่วนปัญหาหรืออุปสรรคที่สำคัญต่อการพัฒนาความรู้ของเจ้าหน้าที่บัญชีและการเงิน ส่วนใหญ่เห็นว่าเกิดจากงบประมาณสนับสนุนในการพัฒนาความรู้ไม่เพียงพอ มหาวิทยาลัยควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อการพัฒนาความรู้ เช่น การอบรม ศึกษาดูงาน ประชุมหารือ เป็นต้น

จากการศึกษาข้างต้น จะเห็นว่าเจ้าหน้าที่บัญชีและการเงินมีทักษะการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากในทุกด้าน แต่อย่างไรก็ตามเนื่องจากในปัจจุบันธุรกรรมทางการเงินมีความซับซ้อน และการแข่งขันอย่างรุนแรงเพื่อให้ได้ข้อมูลในการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ องค์กรจึงมีความคาดหวังต่อความสามารถของเจ้าหน้าที่บัญชีและการเงินเพิ่มมากขึ้น ดังนั้น จึงควรส่งเสริมและสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่บัญชีและการเงินได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ เพื่อการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร

5. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคตและประโยชน์ของการวิจัย

5.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

ในการศึกษาความรู้และทักษะการปฏิบัติงานด้านบัญชีและการเงิน ของเจ้าหน้าที่บัญชีและการเงิน มหาวิทยาลัยราชภัฏ กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ควรเพิ่มการสัมภาษณ์ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม เป็นการสอบถามเชิงลึก เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ละเอียด ตรงประเด็น และสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์มากยิ่งขึ้น

5.2 ประโยชน์ของการวิจัย

5.2.1 มหาวิทยาลัยราชภัฏ ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาความรู้และทักษะการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่บัญชีและการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี

5.2.2 สถาบันการศึกษาหรือหน่วยงานภาครัฐอื่น ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาความรู้และทักษะการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่บัญชีให้เป็นมาตรฐานและมีการนำเสนอข้อมูลทางการบัญชีที่มีคุณภาพ

5.2.3 สถาบันการศึกษานำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรทางด้านบัญชี เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีคุณลักษณะตรงตามความต้องการของหน่วยงานภาครัฐ

5.2.4 เพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีและการเงิน กำหนดทิศทางและรูปแบบการพัฒนาตนเอง

5.3 ข้อจำกัดของงานวิจัย

งานวิจัยนี้ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามทำการทดสอบความรู้ได้อย่างอิสระ ไม่ได้ควบคุมสถานที่หรือกำหนดระยะเวลาในการทดสอบความรู้ อาจทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถค้นหาคำตอบได้ จึงอาจไม่สะท้อนระดับความรู้ที่แท้จริง ในการศึกษาครั้งต่อไปควรออกแบบเครื่องมือในการทดสอบที่เหมาะสมและรัดกุม ส่วนการประเมินทักษะการปฏิบัติงานเป็นการสำรวจเพียงมุมมองของผู้ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่บัญชีและการเงินเพียงด้านเดียว ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการเก็บข้อมูลจากมุมมองของผู้บริหารหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องว่าเจ้าหน้าที่บัญชีและการเงินมีทักษะการปฏิบัติงานอยู่ในระดับใด

6. สรุปผลการวิจัย

เจ้าหน้าที่บัญชีและการเงิน ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในภาพรวมมีความรู้ อยู่ในระดับดี โดยมีความรู้ด้านภาษีอากร การสอบบัญชี และด้านการบัญชีการเงินและรายงานทางการเงิน อยู่ในระดับดี และมีความรู้ด้านบัญชีบริหาร อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนทักษะการปฏิบัติงาน พบว่า ในภาพรวมเจ้าหน้าที่บัญชีและการเงินมีทักษะการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก โดยเจ้าหน้าที่บัญชีและการเงินเห็นว่าตนเองมีทักษะด้านทักษะด้านการจัดการบุคคลมากที่สุด และมีทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสารน้อยที่สุด ดังนั้น เพื่อให้เจ้าหน้าที่บัญชีและการเงินมีความรู้และทักษะการปฏิบัติงานที่สูงขึ้น มหาวิทยาลัยราชภัฏควรส่งเสริมและจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาบุคลากรให้เพียงพอ เพื่อกระตุ้นให้เจ้าหน้าที่บัญชีและการเงินมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถที่สูงขึ้น ส่งผลต่อการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร

เอกสารอ้างอิง

- กัญญา ลินทรัตนศิริกุล. (2558). การประเมินและวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน : การวัดความรู้ความคิด. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- กรณีศา ดิษฐ์เสถียร. (2562). คุณสมบัตินักบัญชีบริหารในประเทศไทย. วารสารสหวิชาชีพบัญชี, 1(1), 1-1.
- กองคลังและพัสดุ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ. (2562). คู่มือปฏิบัติงาน. ค้นวันที่ 4 ตุลาคม 2562, จาก <http://www.cpru.ac.th>.
- งานการเงินและบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ. (2562). เอกสารประกอบรายงานสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน จังหวัดชัยภูมิ. 22 กรกฎาคม 2562. มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ,
- บุญเพิ่ม สุริยมณฑล. (2553). แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานด้านการเงินและการบัญชีของโรงเรียนเอกชนการกุศล ในจังหวัดเชียงราย. การศึกษาอิสระ ครุศาสตรมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ปรียากร ปรีโยทัย และสุภัทธร ทวีจันทร์. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางวิชาชีพบัญชีกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในประเทศไทย. วารสารราชธานีนวัตกรรมทางสังคมศาสตร์, 1(2), 8-20.
- ปิติกุมิ เบญจโอฬาร. (2553). คุณสมบัตินักบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน. การค้นคว้าอิสระบัณฑิต (สาขาการบัญชี) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- เพ็ญธิดา พงษ์ธานี. (2557). ผลของความรู้ ทักษะ คุณค่า จรรยาบรรณ และทัศนคติในวิชาชีพ ที่มีต่อสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษีอากร. วารสารสุทธิปริทัศน์, 28(87), 101.
- ไพโรจน์ ทัพพนา. (2551). การศึกษาศักยภาพในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงิน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ลัดดา คำเสมอ. (2554). การศึกษาปัญหาของผู้ปฏิบัติงานการเงินและบัญชีของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาของ. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- วัชรวิทย์ พยัคฆ์. (2551). ความรู้ความเข้าใจต่อระบบบัญชีจากเกณฑ์เงินสดเป็นเกณฑ์คงค้างของผู้ปฏิบัติงานการเงินและบัญชี มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ทุนอุดหนุนการวิจัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วันวิสาข์ เดชภูมิ. (2556). ทักษะทางวิชาชีพบัญชีของผู้ทำบัญชีที่ธุรกิจขนาดเล็กในเขตจังหวัดขอนแก่นต้องการ. รายงานการศึกษาดูงานปริญญาบัตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2557). มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ฉบับที่ 2 การพัฒนาทางวิชาชีพระยะเริ่มแรก – ความรู้ ความสามารถเชิงเทคนิค (ฉบับปรับปรุง). ค้นวันที่ 8 ตุลาคม 2561, จาก <http://www.fap.or.th>.
- สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2557). มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ฉบับที่ 3 การพัฒนาทางวิชาชีพระยะเริ่มแรก - ทักษะทางวิชาชีพ (ฉบับปรับปรุง). ค้นวันที่ 8 ตุลาคม 2561, จาก <http://www.fap.or.th>.
- สังวาล ยมเกิด. (2552). ทักษะทางวิชาชีพของพนักงานบัญชีการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง. การค้นคว้าอิสระปริญญาบัตรมหาบัณฑิต (สาขาการบัญชี) : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สิงห์ทอง บัวชุม และจันทน์ บัวชุม. (2561). คู่มือเตรียมสอบทำหน้าที่บัญชีและการเงิน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์บริษัท เดอะเบสท์ เซ็นเตอร์ อินเทอร์เน็ต จำกัด.
- สุนทรี ศรีไทย. (2552). ความต้องการพัฒนาความรู้ทางการบัญชีของบุคลากรส่วนการคลัง สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. การค้นคว้าอิสระ ปริญญาบัตรมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุภาพร แจ่มศรี. (2554). ผลกระทบของการเรียนรู้ทางบัญชีอย่างต่อเนื่องที่มีต่อผลการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัตรมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุวิมล ร่องวานิช. (2555). การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรรณพ ภาสุระอารีย์. (2553). ความต้องการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพของพนักงานบัญชีในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. การค้นคว้าอิสระ ปริญญาบัตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- Aaker D.A., V. Kumar. & G.S. Day. (2005). *Marketing research*. New York : John Wiley & Son.
- International Federation of Accountants-IFAC. (2010). *Handbook of international education pronouncements 2010 edition*. New York: IFAC.